

TARJEI RØNNOW, 1968-2009

PEDER ANKER

Tarjei ble brått revet fra oss i august 2009, bare 41 år gammel. Hans lånte hjerte klarte ikke mere. Han etterlot seg sine to sønner, sin kjæreste, sine foreldre og søster, en stor vennekrets og kollegaer.

I løpet av sitt korte liv rakk han å bli musiker, servitør, seiler, oversetter, forfatter, akademiker, husokkupant, seksjonsleder for opptak og rekruttering ved Politihøyskolen, religionsviter, eventyrer, skredder, og tegner.

Tarjei var en helt med tusen ansikter. Han var en stoiker som holdt ut et liv med et transplantert hjerte uten å klage engang til sine nærmeste om sin smerte og angst, selv ikke på det aller siste. Han var også en hedonist som med begjær grep det livet bød på av muligheter, nytelser, vennskap, kvinner, vin, og sang.

Viktigst for ham var likevel hans kjærighet til sine barn Arin og Gard. Han prioriterte dem foran alt, og var utrolig glad i og stolt av dem begge. Det var han også av deres mødre, henholdsvis Marianne (Pheiff) og Suzanne (Paalgard). Han viste også stor omtanke for sine fadderbarn Syver og Ask, samt August, sønner av to av Tarjeis nærmeste venner Terje (Nicolaisen) og Mons (Christensen).

At Tarjei var god mot sine gutter skyltes kanskje at han selv fikk en fin barndom med kjærlige foreldre i Inger og Stein, og en omtensom og kjær søster i Silja. De vokste opp på Østerås, der Tarjei tidlig fikk mange venner på Eikeli skole. Han var talentfull. I 5. klasse vant han en tegnekonkurranse om nytt skoleemblem som fortsatt brukes i dag. Som liten var han tidlig opptatt av musikk. Der andre bygget slott av legoklosser laget han en klarinett. Og allerede 12–13 år gammel dannet han sitt første band.

Etter ungdomsskolen tok Tarjei ettårig teknisk tegning på Ruud med toppkarakterer. På den tiden syklet han frem og tilbake mellom Østerås og Slemmestad hver dag.

Så startet han på Fagerborg Gymnas i 1984, estetisk linje. Der skrev han særoppgave om ”heraldikk” (læren om våpenskjold) – ikke et helt vanlig emne. Ikledd saueskinnsplask med peace-motiv på ryggen, cola-bånnbriller, og en rød-og-svart-rutet og en hvit-og-svart-rutet Dr. Martens, stilte

han med svartfarget potteklipp og rottehale. Sin indre angst skrek han ut i pønkebandet Volvat Undergrunn sammen med blant andre Påta (Pål Pahle Glad), mens hans romantiske lengsler kom til uttrykk i folkerock bandet Dr. Ruth sammen med Påta, Magnus (Hohler), Vilde (von Krogh) og andre stemmer fra underverden i Oslos 80-tallskultur.

Det var i denne perioden han gjorde en kort karriere som maler, først av sitt eget våpenskjold – det skulle da også bare mangle – og dernest som proto-tagger sammen med Fisle (Erik Jacobsen) da han malte et surrealistisk landskapsbilde hvor tonene strømmet ut av fjellet på Volvat stasjon.

Så bar det til sjøs med Lonevaag. Mange var det som vinket farvel til det som skulle bli en jordomseiling. Skuta mistet imidlertid masten på vei til Danmark, og Tarjei haiket isteden til Burkina Faso. Turen ble hans rite-de-passage fra ungdom til manndom. Tarjei nådde å få oppfylt drømmen om seilbåt igjen da han og Mons kjøpte ”Charme”.

Fra Lonevaag sendte han hjem Rolf Jacobsens dikt til sin nære venn Ninja (Benneche):

*Hysj! Hysj, sier havet
Hysj, hysj sier den lille bølgen ved stranden
Hysj! Hysj!
Ikke så voldsomme, ikke så stolte
Ikke så bemerkelsesverdige
Hysj, sier bølgekammene som flokker seg om forbergenes strandbrenningene
Hysj! Hysj, sier de til menneskene.
Dette er vår jord, vår evighet.*

For det var også mye alvor i Tarjei. Han kunne være tenksom og privat. Han var nøye og nøysom, uten å være særlig opptatt av det materielle. Han var også meget sosial, men ikke lett kjøpt. En fin blanding av hippie og James Bond. Men først og fremst var han en god og trofast venn. Hans livsmotto kan godt ha vært ”Ikke vent med noe”.

Mange var det utover 90-tallet som ble kjent med disse egenskapene til Tarjei i ulike bokollektiv på Schafteløkka, ”Hofteløkka” (i Hoffsveien), Damstredet, Westye Egebergsgate, Bar Beint, Schwensensgate og på Sandaker.

Han hadde draget på damene. Mange pikehjerter har banket for Tarjei. De han valgte å bli kjent med var alle unike, flotte damer med ben i nesene. I sitt liv fikk han oppleve mange små og noen store kjærligheter, ikke minst med Suzanne og Marianne.

Selv ble vi kjent i okkuperte Krusesgate. Han hadde da bestemt seg for å bli skredder, og sydde med iver om borgerskapets damaskduker, til fine, om noe stive, hvite skjorter. Lekre var de, og det var også de tettsittende skinnbuksene med fletting langs lårene han laget etter mål fra dine yndlingsjeans. Lenge jobbet han som skinnmaker sammen med Erik (Nimmo), og som kelner på Nordraak, den legendariske kafeen til Statens Kunstakademi, eller også i Frognerparken om sommeren.

Lidenskapen for musikk var intens. Som småbarn startet det med hans egen versjon av ”Obla di – obla da”, som han sang klokkerent med egen melodi og tekst uten et hvert slektskap med originalen. Siden sang han med Dekandans, der han spilte sammen med Terje, Mons, Øystein (Sjølie), og Aslak (Nygren), konserter som var for fester å regne, både musikalsk og sosialt. Etter Dekadans startet de Free Hazelwood der Ivar (Berge) også ble med. Tarjei spilte gitar og sang, bortsett fra når han var i YM Stammen, der han spilte bass og luft i flere år. I disse og flere andre band har han deltatt på utallige festivaler, inkludert Roskilde, samt spilt inn mange ulike skiver. Musikken han satte høyest var den vi fikk fra Bellman og Cornelis Vreeswijk, to romantikere han levde ut når gitaren kom frem.

Musikk og kaféliv til tross, Tarjei trosset urbanismeølgen og bekjente åpent at han var glad i skog og skiturer. Han bodde til og med en lang periode i en hytte ved Skjennungen. Noen av hans beste barndomsminner var fra naturperlen og familiestedet Stensvik ved Svenskekysten. Der fikk han også i voksen alder mange lykkelige sommerdager sammen Silja og hennes ektemann Henrik, og deres barn Adrian og Lelia. Sinnrabu ved Sinnerdammen i Oslomarka betydde også mye for ham. Til begge steder arrangerte han jevnlig venneturer der han kunne sette opp egensydd tipi med plass til alle rundt leirbålet i midten.

Om han ikke var noen jogger, så var han heller ingen veiking. Han kunne sykle til Stensvik der han over tid ryddet en stor tomt, og han utførte en tung og meget omfattende totalrehabilitering av sin nye leilighet i Marcus Thranes gate sammen med faren sin, Stein.

Tarjei hadde ikke et ureflektert forhold til naturen han var så glad i. For ham var natur et speil som reflekterte den versjon av virkeligheten man ønsker å se. ”Fortell meg om naturen og jeg skal fortelle deg hvem du er,” kunne han si. Han så i natur og miljøbevegelsen et vrengebilde av religiøsitet, noe han skrev om først i hovedfagsoppgaven *Den nye pietismen: Miljøvernet i religionsvitenskaplig perspektiv* og senere i en

serie med fagartikler. Hans doktorgradsavhandling *Saving Nature: Religion as Environmentalism, Environmentalism as Religion* var nesten ferdig. Hans bidrag er kanskje det mest originale som er skrevet om forholdet mellom miljøvern og religiøsitet i Norge.

For dette høstet han respekt i religionsvitenskaplige miljøer, der han også vil bli husket som grunnlegger, primus moter, og mangeårig medredaktør av tidsskriftet DIN. Han har også redigert ulike antologier. Med meg var han med å starte og drev en periode forlaget Kolofon.

Det var imidlertid i det kreative miljøet rundt Kulturstudier, som Tarjei var med å etablere i 1997 sammen med vennene Erik (Bach), Henrik (Heggemsnes), Thorgeir (Kolshus), Arild (Naustdal), og Rune (Tjelland), at han utfoldet sine evner som pedagog, tilrettelegger, akademiker, og festdeltager. Han underviste årlige kurs i India og var til det siste i ferd med å bygge opp et nytt kurscenter i Ghana.

For mange av hans venner var det et paradoks at han fikk jobb ved Politihøgskolen i 2008. Det var hans første faste stilling. Og han likte jobben og sine nye kollegaer, fordi de utfordret hans egne forutinntatte holdninger til Politiet, og fordi han så at han var til nytte i et miljø som trengte alternative perspektiver. Skolen var for ham et nytt prosjekt, en ny mulighet, og en ny utforsket verden.

Tarjei var en eventyrer som reiste steder de færreste av oss har vært. Det er ikke uvanlig å ta en dannelsesreise til Firenze. Han tok sin igjennom Sahara. Anekdotene ble mange, fra mange land. Han skal, for eksempel, med sin gitar ha introdusert moll til forbløffede musikere på en øde Stillehavsøy som så langt bare hadde sunget i dur. Nå var imidlertid Tarjei kjent for milde overdrivelser som kunne gjøre en historie god.

Av alle de bøkene han leste, var det særlig én som sto ham nærmest, og det var Joseph Campbells klassiker *Helten med tusen ansikter* som han brukte to år på å oversette før den kom ut på Spartacus forlag.

Til sin kjæreste Marianne skrev Tarjei en dedikasjon inne i boken som fanger hans liv og testament:

Kjære Marianne

Alle virkelige helter må legge i vei, enten frivillig eller tvunget av omstendighetene på den store reisen. Det er deres skjebne.

Og husk:

Den opprinnelige avreisen inn i prøvelsenes rike er begynnelsen på en lang og farefull vei full av innledende erobringer og øyeblikk av klarhet. Nå må drager drepes og overraskende hindringer passeres igjen, og igjen og igjen.

Underveis vil det bli mengder av foreløpige seire, flyktige ekstaser og glimt inn i det lovede land. Og enda trenger vi ikke våge eventyret alene, for alle tiders helter har gått før oss, og labyrinten er tusen ganger utforsket.

Der vi trodde vi skulle være alene, der skal vi finne en hel verden.

Love Tarjei